

Posudek vedoucí bakalářské práce

Název: **Nové předložky a užití starořeckých předložek v novořečtině**

Autorka: **Veronika Půlpánová**

Vedoucí: Mgr. Dita Vořechovská

Oponentka: Doc. PhDr. Dagmar Muchnová, CsC.

Předkládaná práce Veroniky Půlpánové srovnává použití starořeckých a novořeckých předložek, konkrétně sleduje vliv a zachování starořeckých předložek a jejich pozici v současném řeckém jazyce.

Na základě zadání autorka čerpá především z vědeckých gramatik. Očekávala jsem však rozsáhlejší využití internetové databáze ETHEG (Národní korpus řeckého jazyka), korpusu řeckých textů obsahujícího vybrané reprezentativní texty psané novořeckou koiné, ve své většině datované od r. 1990 a později, z tematicky a žánrově rozmanitých zdrojů jako jsou novinové články, knižní texty, časopisy, internet a ostatní (např. právnícké texty, reklamní a informační letáky apod.).

Zásadní nedostatek ale spatřuji ve způsobu číslování kapitol a především v absenci číslování stránek, znemožňující tak přesnou citaci konkrétních připomínek.

V textu se občas vyskytuje nepřesný překlad vedle minimálních překlepů a řídké absence překladu příkladů.

Konkrétně bych chtěla upozornit na následující případy nepřesností či chybějících informací:

V kapitole 1.1.1 jsou uvedeny mezi předložkami, které se pojí s genitivem, tvary εντός, λόγω, πλην, μέσω a ενώπιον, v přehledu užití jednotlivých předložek však zcela chybí.

1.1.2.2 Příklad na ustálené spojení για την ώρα je přeložen jako “na čas”, přitom správný význam je “prozatím”.

1.1.2.3 Spojení με s předložkou – uveden příklad μαζί με = spolu s; ovšem μαζί je adverbium.

1.1.2.8 V případě předložky εκτός je zdůrazněna vazba s genitivem, přičemž je opomenuto spojení εκτός από, používané v obecné řečtině určitě častěji než εκτός + genitiv.

Příklad na ustálené spojení εκτός εαυτού je přeložen jako “kromě sebe”, přitom správný význam je “bez sebe (vzteky)”.

1.1.2.10 Ekvivalentem použití εναντίον + genitiv je v obecné řečtině předložková vazba ενάντια σε, kterou autorka taktéž opomněla.

1.1.2.13 Příklad na ustálené spojení κατ'αρχάς je přeložen jako “zprvė”, přitom správný význam je “v první řadě, především, nejprve”.

1.1.2.14 Μετά je předložka a také adverbium, které ve spojení s από vytváří složenou předložku.

1.1.2.16 V příkladu spojení předložky μέχρι s που by mělo být uvedeno, že se jedná o časovou spojku.

Příklad na ustálené spojení μέχρι σκασμού je přeložen jako “do zdechnutí”, přitom správný význam je “k prasknutí”.

Pozor na záměnu předložky ως, která by se měla psát s přízvukem, a adverbia ως, které se píše bez přízvuku.

1.1.2.18 Příklad na složeninu προσγειώνω je přeložen jako “přiblížit se”, mělo by být “přiblížit něco k zemi, uzemnit, přen. vrátit někoho zpátky na zem”.

1.1.2.25 Příklad na ustálené spojení εν τω μεταξύ je přeložen jako “zatímco”, přitom správný význam je “zatím, mezitím”.

Podle mého názoru by v části Složené předložky mohly být ve výčtu uvedeny také předložkové vazby πριν από a μετά από. K tomu ještě mi chybí v oddílech věnovaných předložkám πριν a μετά zmínka o možném použití místním, nejen časovém.

Je třeba konstatovat, že, navzdory výše uvedeným nedostatkům a nedůslednostem, obsah práce koresponduje s názvem, kapitoly jsou řazeny vcelku logicky a cíl práce byl ve své podstatě splněn. Cílem bylo na pozadí klasifikace starořeckých a novořeckých předložek zdůraznit výrazné snížení aktivně používaných předložek v novořečtině oproti situaci ve starořečtině za současného zachování řady starých řeckých předložek v ustálených spojeních typických hlavně pro psanou formu soudobého jazyka, konkrétně pro administrativní a publicistický styl. Určité původní vazby předložek se objevují také ve formálním psaném stylu.

Autorka prokázala slušnou schopnost práce s literaturou včetně jejích citací, taktéž text předložené práce odpovídá očekávané jazykové a stylistické úrovni.

Bakalářskou práci doporučuji k obhajobě a vzhledem ke zmíněným faktům navrhuji hodnocení známkou "dobře".

V Praze, 15.6.2014

Mgr. Dita Vořechovská

